

ПОСЛЕДЕН ВЛАК, НАИСТИНА ПОСЛЕДЕН

Не ангажирам никого с мнението си, но се питам, къде е оня борбен и силен народ, който вървеше смело напред, брат до брата, ръка за ръка?

Защо позволяваме да ни лъжат постоянно, четвърт век кухи, празни, гръмки обещания и ние вярваме ли, вярваме, страдаме и мрънкаме, без да размърдаме мозъчните си клетки и да отсеем житото от плявата.

Като всички много знаем, много сме велики, хвалим се, парадираме с позиции, познания, правим ли си сметка как омразата, завистта, глупостта ни обсебва и затъпяваме все повече и повече.

Няма ли да е по-лесно да бъдем по-човечни, по-скромни и земни?

Питате се кой пише, обсъжда, говори? Каз-

вам се Гинка и съм от Бошуля. Занимавам се с фолклорно изкуство от дете, пея от детската градина, та до днес, професионално като артист - хорист в Ансамбъл за народни песни и танци „Пазарджик”. Имам щастието да съчетавам професията си с идеите и стъпките за крайно належащата промяна на живота, отношенията в родната ми Бошуля и моята Септемврийска община чрез членството си в Гражданско сдружение „ЗАГОРОВО”. То дава заявка за промяна на статуквото в нашата община. Всички членове сме народни, земни хора, с които, повярвайте, ще променим общинския климат и живот към по-добро.

Писна ни да ни превръщат в стадо, вярвало, вярвало, разболяло се,

готвено вече за заколение. Заливат ни, дават ни в угощения, предмети и лъжи.

За 26 години не се ли нагледахме на изборни покупки, продажби, зависимости, олигархии, далавери, корупции?

И на каква цена? Беден, болен народ, слаба държавност. Последен влак, ама наистина последен е за нас, гражданите по места. Само с местното сдружение „ЗАГОРОВО” можем да решим местните си проблеми. Само и единствено Сдружението обединява всички сфери на живота ни: местна култура, местно здравеопазване, местна трудова заетост, местна инфраструктура, местно озеленяване и екология и много други пера от Общинския живот.

„ЗАГОРОВО” иска да възпитаеме децата си тук,

а не да ги изпращае ратаи на чуждо място по света, майките и бабите ни да мизерстват, да плачат нощем за синовете и внуците си. Нека бъдем ангажирани тук, в Септемврийска община, да работим за нея, за нас, а не да ни разпродадат на парче!

Стига поп Кръстьовци, стига предателство към дом, род и Родина! Днес и сега да размислим, насаме - какво искаме, как живеем, накъде от тук нататък?

Радвам се, че имам стотици съмишленици, истински, достойни септемврийци!

Радвам се, че сме огромен екип от специалисти и всеки тихо и неуморно гони задачите в своята сфера. Ogледайте се, те са срещу вас, не лъскат, не парадират, но работят за вас!

НОВИ НАРОДНИ НОСИИ ПОДАРИ „ЗАГОРОВО” НА ДЕЦАТА ОТ ВАРВАРА

Българските народни песни и танци са една феерия от багри, ритми и магическо звучене. Те нямат аналог, те са изящни и красиви и носят усещането за пълноценност и радост. Връщат ни назад във времето, до онази богата култура, която е била достойна на нашите баби и дядовци.

За да съхраним тази невероятна палитра от песни и танци, за да поддържаме жив българския фолклор, „Загорovo” за пореден път дари народни костюми - този път на децата от танцовия състав при читалище „Селска пробуда 1927”, с. Варвара. С този подарък даваме шанс на децата не само да участват в изяви и фестивали, но и да се докоснат до магията на българския фолклор - там, където е кодирана националната ни идентичност, там, където са съхранени истинските човешки ценности.

Децата са нашето бъдеще, а мисията на „Загорovo” е да възродим духовността и човечността!

Пожелаваме на децата от танцовия състав при читалище „Селска пробуда 1927”, много успехи и творчески изяви!

**СЪБУДЕТЕ СЕ ХОРА! СТИГА СМЕ СПАЛИ! КАК ЖИВЕЕМ?! КЪДЕ ЖИВЕЕМ?! КАК ЖИВЕЯТ НАШИТЕ РОДИТЕЛИ?!
КЪДЕ СА ДЕЦАТА НИ?! УТРЕ КЪДЕ ЩЕ БЪДАТ?! ИЗПРАВЕТЕ СЕ СРЕЩУ НЕКАДЪРНОСТТА, ГЛУПОСТТА И КРАДЦИТЕ!
ТАКА КАКТО МЪЖЕТЕ, КОГАТО СЕ КЪЛНАТ, ТАКА КАКТО ЖЕНИТЕ, КОГАТО ДАВАТ ЖИВОТ, КАКТО МЛАДЕЖИТЕ,
КОГАТО ТРЪГВАТ В ЖИВОТА - ВСИЧКИ ЗАЕДНО НАПРЕД ЗА ЕДИН ПО-РАЗЛИЧЕН И НОВ ЖИВОТ!**

СЛЕД 400 ГОДИНИ - ИСТОРИЯ И ЧУДНА ПРИКАЗКА... С ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Благодарение на Сдружение „Загорovo”, през изминалата година жителите на с. Алино стъпиха на карабунарска земя след почти 400 години. История, родова памет и мечта се превърнаха в реална приказка.

Легендите и историята разказват, че през 1633г. от с. Алино, Самоковско става едно голямо преселване на българи в Карабунар. Според очевидци, при разчистването на местните гробища около 1970 г. е намерен камък, на който с „църковен шрифт” пишело: „Тук почива Кара Стоян войвода, който в лето Господне 1633-то изведе селяните от Алино и ги засели тук”. През същата тази 1633 г. голям пожар изпепелява Алино. Това може би е също една от причините, довела до слизането на шопите по тези земи и трайното им заселване тук. Че селяните слезли от Самоковско,

Карабунарци на събор в Алино

лично и по тогавашния говор на местното население, което говорило със специфично шопско окончание. Според проф. Батаклиев, до началото на XX в. са били запазени и родствени връзки.

Времето, обаче, заличава тези връзки, заличава корените, спомените и паметта. За да не угасне историческото ни минало и родовата памет,

Гражданско сдружение „Загорovo”, съвместно с читалище „Възраждане”, с. Карабунар, организираше през изминалата година голям празник на читалището, на който гостуваха жители на с. Алино, в лицето на Женска фолклорна група.

Тази година, жителите на с. Алино поканиха карабунарци на традиционния си събор, който се

провежда в края на месец август. Един автобус и един бус потеглиха в ранния съботен следобед към Самоков и с. Алино, отново с неизменната подкрепа на „Загорovo”. Великолепното представление на ФТА „Карабунарци”, емоциите и топлият прегръдки между алинци и карабунарци, сълзите и вълненията, бяха запечатани завинаги - в сърцата!

Да издирим родната история, да не угасне родовата памет, да превърнем една стара мечта на жителите на Алино и Карабунар в реална приказка - това го можем само ние - „Загорovo”!

Само ние можем да строим подобни пътища - от историческа памет и дух, от традиции и човечност - запечатани с паметта българска. А тези пътища са неразрушими, те са вечни - като корените и родната ни история!

КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА
„АЗ КАЗВАМ
„НЕ”
НА БЕЗРАБОТИЦАТА”

Неподправен интерес, много въпроси и интересна дискусия предизвика проведената през месец август от екипа на Гражданско сдружение „Загорovo”, кръгла маса на тема „Аз казвам „Не” на безработицата”. Фасилитаторът на събитието, г-жа Евгения Пекаж, управител на фирма „Епсилон”, се постара с много примери да бъде полезна на младите хора, търсещи работа. Мултимедийната презентация бе ориентирана изцяло към практически съвети, правила и техники, които явяващият се на интервю трябва да познава. Първият тест, който г-жа Пекаж направи бе на усмивката, с която трябва да влезем на интервю. Тя благодари на екипа

на „Загорovo” за европейското мислене и за това, че имат желание и упорито работят за младите хора в община Септември. Екипът подчерта, че това, което прави е насочено към решаване на проблемите с младежката безработица и призова младите хора да се

вслушат в съвета на г-жа Пекаж, че емиграцията не е изход, че нашата община и всички ние имаме нужда младите хора, да са тук - в родния град, да се доказват и работят за неговото развитие.

СЕЛАТА И ГРАДОВЕТЕ

СЕЛО ВАРВАРА

От Средновековието та до днес, селото живее под закрилата на Св.вмчца Варвара. Според житието на светицата, баща ѝ загрижен за нейната сигурност, я държал далеко от хората. В своя богат дом, построен на високо, Варвара не виждала никого, освен възпитателките си. Оттам се откривала великолепа гледка към намиращите се в далечината планини, гори и равнини, към светлия небесен лазур. Веднъж девойката загледала в природната красота, започнала да размишлява: „Чия ръка – мислела тя и питала своите наставнички – е създала тази красота?“ Възпитателките ѝ отговорили, че боговете са създали Вселената. Но девойката им отговаряла: „Не може всичко това да е създадено от боговете, на които ние се кланяме! Те сами са творения на човешки ръце. Навярно има истински Бог, който осветлява цялата Вселена чрез лъчите на слънцето, чрез сиянието на луната, чрез блясъка на звездите, а земята украсява с дървета и цветя и оросява с реки и извори. Навярно има един Бог, който всичко поддържа, всичко оживява и всичко управлява.“ По такъв начин, като съзерцавала красотата на природата, девойката се издигала с мисълта и сърцето си към Създателя. Тя нямала учител. Но Господ, по Своята благодат, ѝ внушавал тия стремежи и я готвел към разбиране на истината, чрез красотата на природата.

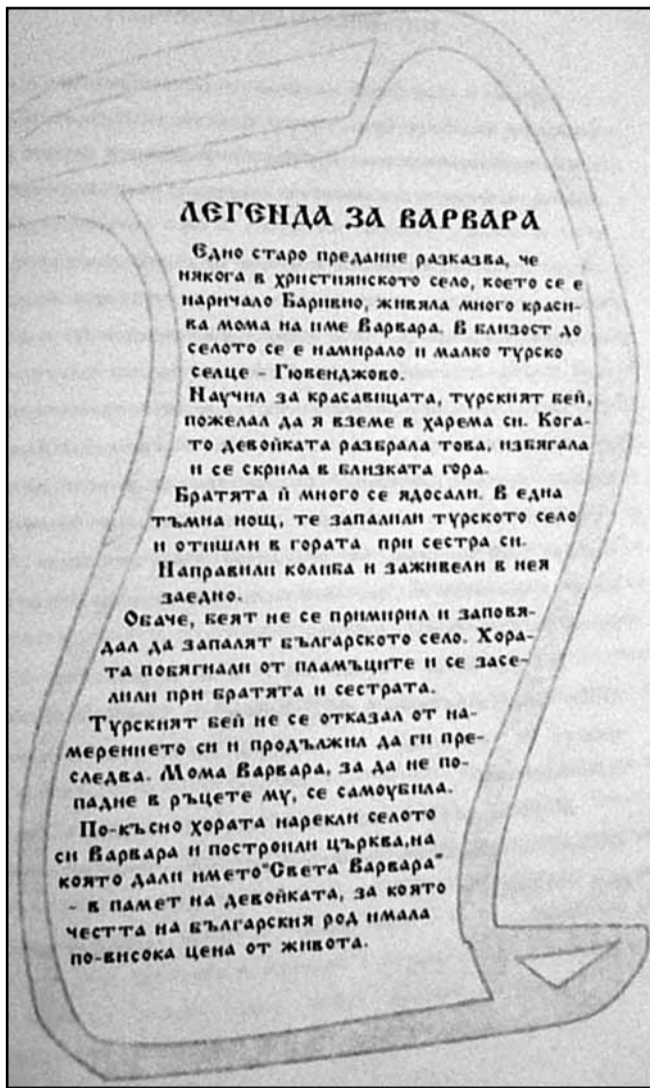
Не е случаен изборът на Св. Варвара за патрон на селото – величието на природата, вдъхновява и хората на Варвара да търсят и утвърждават доброто, да помагат и пазят традициите. Красотата природна на това село, разположено върху северния склон на скалния рид, в пролома на Чепинска река, кара жителите му да се гордеят с прекрасните гледки към равна Тракия и Стара планина, с надничащата над него крепост „Дуварето“ – горд страж от

миналото. С времето селото се развило на изток към гарата и се превърнало в едно от най-големите села в община Септември.

Землището на Варвара е проучвано от археолога Димитър Цончев. Той отбелязва останки от траките – светилище южно от селото, до параклиса „Св. Троица“, 7 средновековни параклиси – „Св. Никола“, „Св. Илия“, „Св. Георги“ и др. Последният се намира на 1,5 км южно от селото, недалече от него е открита плоча с изобразен тракийски конник, явно след приемането на християнството мястото е останало свято за хората. Всички изброени параклиси и цялото землище са описани в Устава на Бачковския манастир от Григори Пакуриян, като дарение на този манастир през XII век. Според Цончев параклисът „Св. Варвара“ е сред развалините на старото селище, на 500 м от днешното. Към дарението принадлежали и имотите към Ханчетата и гара Септември в м. „Баривците“. Тези факти водят до извода за непрекъснато развитие на селището през историческите периоди – от Античността, през Средновековието, та до наши дни. Това обуславя и богатата традиционна система – в празнуването на „Св. Георги“ и Дервишовден са наслоени езически вървания от тракийската и славянска древност. Името на средновековното селище идва от параклиса „Св. Варвара“. По време на османското завоевание той е разрушен, но още в началото на робството е възстановен.

От турски военни извори се знае, че през 1591 г. селото е било тимар/военно владение/. То е чисто българско, т.е. турско население не е имало, но в м. „Гювенджово“ /Гълъбово/ съществувало турско село със същото име. По родови легенди населението е местно, по говор и носия варварци принадлежат към западното население от Иктиманското Средногорие.

Паметник на културата с национално значение е „Св. Марина“ – ранно християнски храм, строен в началото на V в. Храмът е еднокорабна базилика с предверие и конструктивно свързан към него северен параклис, служещ за баптистерий (кръщелня). В края на VI в. при славянските нахлувания във Византия църквата е унищожена. В края на IX в. след приемане на християнството в България, много от старите храмове са възстановени и отделно се строят нови такива. Тогава е построен параклис от юг, изпълняващ ролята на баптистерий, а северният е останал под руините. Църквата съществува до към края на XII – нач. на XIII в., когато е опожарена в междудинастическите борби между местни владетели (Алексий Слав) и централната власт. Това свято място отново се събужда за живот в късното Средновековие, но вероятно е използван само централния кораб, защото около южния и в северния параклис се откриват християнски погребения. То се използва и до днес като параклис и е известно с лековитата си вода. При проучвания са открити стари езически светилища от предхристиянската епоха, а в южната част на склона са останките на описаното от Ст. Захариев през XVIII в. светилище на Трите нимфи. Тогава е открит релеф на нимфите и други находки, но тогавашният гръцки консул в Пловдив „прибрал“ всичко. А легендата разказва: „Чудна обич разцъфтяла...“

ЛЕГЕНДА ЗА ВАРВАРА

Едно старо предание разказва, че някога в християнското село, което се наричало Барнино, живяла много красива мома на име Варвара. В близост до селото се е намирало и малко турско село – Гювенджово.

Научил за красавицата, турският бей, пожелал да я вземе в харема си. Когато девойката разбрала това, избягала и се скрила в близката гора.

Братята ѝ много се ядосали. В една тъмна нощ, те западали турското село и отишли в гората при сестра си. Направили коланба и заживели в нея заедно.

Обаче, бей не се примирил и заповядал да запалят българското село. Хората покаяни от пламъците и се заселили при братята и сестрата.

Турският бей не се отказал от намерението си и продължил да ги преследва. Мома Варвара, за да не попадне в ръцете му, се самоубила.

По-късно хората нарекли селото си Варвара и построили църква, на която дали името „Света Варвара“ – в памет на девойката, за която честта на българския род имала по-висока цена от живота.

Интерес представлява и крепостта „Дуварето“, както я наричат местните хора, тя е ранно-византийска с квадратни и у-образни отбранителни кули. Има верижни помещения отвътре – за гарнизона, както и жилища, има пряка визуална връзка с крепостта Цепина и със сигурност е използвана и обитавана по същото време. Предполага се, че е строена през VI в. по време на имп. Юстиниан Велики във връзка с отбранителната му политика срещу варварските нашествия от север /той създава отбранителни пояси от крепости, които да препятстват навлизането на варварите на юг и приближаването им към Константинопол/. Крепостта е непроучена.

Църквата

Храм „Света вмчца Варвара“ е един от най-рано построените в общината – започнат през 1811 г. и е завършен три години по-късно. Датата на завършването е упомената в надпис на пода, който гласи „Созида се сей храм 1814“, а най-старата икона е „Св. Богородица“ от 1811 г. Инициатор и ктитор при построяване на църквата е чорбаджи Атанас Лозанов /Джеката/, чийто образ е изографисан в дясно от входната врата, на негово име има килия в Рилския манастир, където всички поклонници от Варвара са можели да преспиват. Ежегодно хората от селото са посещавали манастира, като изминавали разстоянието пеша, за три дни.

Портрет на зографа Петраки Костакович /един от първите български художници/, също намира място в притвора на църквата. Майсторът на строежа е неизвестен. Църквата е трикорабна базилика, с размери 18 м/ 9.20 м/ 4.20 м., като 1.50 м. от височината и са вкопани в земята. Църквата няма кубе. Иконостасът е обикновен, с малко резба, предполага се, че е направен заедно със самия храм. Църквата е изографисана през май месец на 1857 г.

Първият камбанен звън, огласил селото и околността, и първата Света Литургия е отслужена през 1814 г. от свещеник Иван Георгиев Клисурски /баща на Секул Попов от с. Варвара/. Новата камбанария е построена допълнително

през 1967 г. и е висока 10 м. Дългогодишни църковни настоятели са били Атанас Натов, Стефан Панайотов, Ангел Радков, Янко Натов /Каръка/ от с. Варвара.

Училището

Около 1850 година към църквата вече съществува килийно училище, в него се учили 20 ученика под ръководството на свещеника и учителя Цветко Кръстев. Те нямали буквари и тетрадки, нямали моливи и мастило, буквите чертаели върху пясък с тънка пръчица – това е написал Стефан Захариев в книгата си „Географико историко-статистическо описание на Татар-Пазарджишката кааза“, издадена във Виена през 1870 г. Първото светско училище е открито през 1881 г., малко след Освобождението. Изградена била двуетажна сграда с четири класни стаи. В него се обучават 40 ученика, от двама учители. През 1928 г. била построена нова училищна сграда отново с четири класни стаи на един етаж, по-уютна и по-приветлива. В нея учили децата до четвърто отделение. С нарастването броя на учениците и нуждата от по-добро образование през 1956 г. е построена нова просторна училищна сграда, със светли класни стаи и коридори, с нови кабинети. През учебната 1959–60 г. училището е обявено за образцово и е наградено с грамота и парична награда. През 1960/61 г. се открива осми клас. Броя на учениците нараства всяка учебна година, паралелките стават двойни, открива се полудневна детска градина. През 1967 г. училищната сграда е удължена с нова постройка. Всички ученици учат на една смяна и се откриват занимални.

В училището преподават учители с добра педагогическа подготовка и квалификация. Учениците продължават обучението си в средни училища. Много от тях продължават и във висши училища. Тържествено е отбелязан 100-годишния юбилей на училището през 1981 г. За високите си постижения в учебно-възпитателната работа, художествена самодейност, спорта, училището е награждено с орден „Кирил и Методий“ – I ва степен от Държавния съвет на Република България.

През цялата си 125 годишна история, училище „Никола Йонков Вапцаров“, с. Варвара, се утвърждава като център на просветата и културата в селото.

Възпитаник на училището е

Георги Костадинов Спасов – роден през 1949 г. в с. Варвара, Пазарджишко. Публикувал е преди всичко хумористични и сатирични текстове, печатани в национални и провинциални вестници и списания, преведени на руски език в изданията „Крокодил“, „Неделя“, „Огоньок“, „Вечерняя Москва“, излъчвани по московското и националното радио, с награди от различни конкурси за хумор и сатира. Автор е на хумористично-сатиричните книги: „Празничен подарък“ (1991), „Натам“ (роман-епопея; в съавторство; пародия, коментирана по БНТ и предложена за книгата на Гинес – състои се от няколко страници текст, след което следват бели, празни страници; 1993; 1994; 2005), „Преходът“ (1994), „Преходът продължава“ (1998), „И като се обърнах, се засмях“ (1999), „Ироничен диптих“ (2002), „Иронични рефлексии“ (2005), „И чул, и видял“ (2008), „Записки на потърпевшия“ (2011). Негови текстове са включвани в различни сборници, сред които „Четири краища на света“ – антология на световния хумор, издадена в Кабул. Издател и редактор на хумористичните вестници „Фарс“ и „Къч“. Член на Съюза на българските писатели. Носител на годишната награда на СБП за сатира (2011) за книгата „Записки на потърпевшия“.

Най-ярък спомен хората пазят за

Семейство Мария и Васил Дишлянови, които идват във Варвара през учебната 1961-1962 година. През тази учебна година тя работи като учител на предучилищна група, а той по специалност си – география и биология. Още на следващата учебна година Дишлянов става директор, а съпругата му – прогимназиален учител по български език и трудово обучение /ръчен труд/. Директорът Дешлянов е много строг, изисква дисциплина и ред от всички в училището /по онова време учениците са повече от 450/. Нарушаващите реда той изкарва пред строя и за назидание „нальчва“ косата на момчетата. Започва разширение на

НА ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ

сградата – дострояват се шест класни стаи и физкултурен салон. Дишлянов създава организацията по строителството. Ученици, родители и учители се включват активно и помагат за завършването на обекта.

Мария Дишлянова е винаги весела, общителна и много активна в читалищната дейност. Участва в подготовката на всички вечеринки, театрални постановки, подготвя и провежда рецитали по стихове на Вапцаров, тематични дни, тя е инициатор и на множество училищни изложби с предмети изработени от учениците в нейните часове. Прибират се в родния си град Брацигово през 1973 год., като оставят светъл спомен в съзнанието на стотиците си ученици. /по спомени на Недялка Николова-дългогодишен учител в училището от 1952 г. до 1989 г./

Читалището

Народно читалище „Селска пробуда-1927“, с. Варвара е основано през 1927 година. Дълъг и интересен е пътят на тази светиня. Веднага след основаването се образува и театрална трупа. Репетициите се провеждали в дома на един от самодейците, а самото представление се играло в селската кръчма. За сцена служели дъските на волските каруци, а за завеса използвали домашно тъкани черги. По-късно представленията са ставали в една от малкото класни стаи на селското училище. По онова време учителите в селото са от Велико Търново, те организирани читалищни и училищни мероприятия. Първите театрални декори са изработени през 1932 г. отново по тяхна инициатива. Това продължава някъде до 1945 г., когато се изгражда първата читалищна сграда с театрален салон и подвижно кино. През 1959 г. започва строежът на сегашната сграда. Официалното му откриване е през есента на 1964 г., тук се помещава и библиотеката. Това е единственото читалище

в община Септември, което има музейна сбирка, в която се съхраняват предмети от бита на селото, където младите хора могат да научат интересни факти за миналото на родното си място.

През същата 1964 г. се основава и многочислен самодеен състав към читалището, който без прекъсване продължава да съществува и днес, като е в основата на поддържането на местните традиции и обичаи. Съставът е разделен на Женска и Мъжка фолклорни групи. Неделима част от самодейния колектив е и кукерският състав.

Многобройни са изяви на самодейците от Варвара от местен, регионален, национален и международен характер, но най-важно е, че успяват да запалят искрата на родолюбивото в сърцата на младите – та и те да знаят и помнят чудесното двугласно пееие, отпаяването, автентичните хора, да пазят бабините носии и с възрожденски дух да носят в сърцата си родното село Варвара.

Априлското въстание и Варвара

В книгата си „Пазарджик и пазарджишко“, проф Батклиев пише „Участието на варварчани в Априлското въстание през 1876 г. се състои в това, че част от тях се прибрала в беловския укрепен пункт, от които въоръжени участници били: Петър Пачеуров, Андрей Иванов, Нестор Лазаров, Петър Гечов, С. Измирски, Стойно Стоянов и Марин Петров...“ Има и други сведения за тези събития, ето какво пише краеведът Георги Методиев в книгата си

всички страни от невидим враг, че трябвало да отстъпят.”

Това съобщение на „Алгемайне цайтунг“ се потвърждава от надписа на надгробната плоча в двора на черквата в с. Ветрен дол, Пазарджишки окръг, северно от с. Варвара. Плочата е на гроба на водача на въстаниците, които водят боя с турския аскер, за който става дума в кореспонденцията „...и продължава – „Павел Мартинов от село Варвара помни разказваното му от неговата баба /Митра Динева Секулова/ за онези времена. Тогава тя била 30 годишна, починала през 1943 г., баба Митра, както и много други старци, разказват за сраженията с турския аскер по време на Априлското въстание: „От Варвара през два баира е Баташкото блато, а оттам Батак.“ Св. Марина тогава била обрасла с гъста дъбова гора /дъбак/. В тая теснина между въстаниците и турския аскер се завързал бой. Имало убити чак до „Шуглевия мост“. „От тук - казват старците и баба Митра - аскерът минал за Батак.“

В книгата „Участие на Белово и Беловският край в Априлското въстание“, Атанас Хрисчев публикува следния списък на участници във въстанието, арестувани след потушаването му: Нестор Лазаров, на 35 години; Андрей Лазаров, на 38 год.; Петър А. Палозов, на 34 г.; Петър Гегов на 28 год.; Иван Янчов на 48 год. Тези сведения са дадени от кмета на Варвара С. Ангелов на 16 юни 1898 г.

Дано някой млад историк намери за необходимо да проучи тези героични събития и възстанови картината на участието на родния ни край във Въстанието.

Няколко са нещата, които правят село Варвара особено и неповторимо – който и да попитате – ще ви каже – гарата, минералните извори, македонския квартал и границата със съседното село Ветрен дол – факт е, че една улица дели двете села, като източната страна на улицата е във Ветрен дол, а западната – във Варвара.

През 1913 г., след Междусъюзническата война, прогонени от родните места от гърцката армия, убежище във Ветрен дол и Варвара потърсили бежанци от селата около гр. Серес – Доклия, Лакос, Горно и Долно Броди, Хоровец. Нерадостна и тежка съдба – да чакаш позволение за заселване, на непознато място, сред чужди хора. Оказало се, че в Ели дере /Ветрен дол/, свободно място за заселване на бежанците няма, тогава кметът на Варвара посочил местността „Лютото тръне“. От векове там се разлива Чепинска река, струпала пясък и чакъл, не било най-доброто място, но станало роден дом за измъчените българи. Скоро след това тези хора се доказали с трудолюбие и стопанска инициатива – започнали да отглеждат тютюн, да въртят търговия, облагоородили мястото и днес техните наследници продължават традициите. Част от бежанците се заселили в западния край на Варвара в местността „Камена поляна“. Донесли различна фолклорна традиция, бежанците от Серско обогатяват местната традиционна култура с песните и танците си, с празниците и кухнята си, участват активно и в обществения живот, оказва се и на двете села, между които се заселват...

А, какво би била Варвара без жп гарата – това е връзката със света, обединяващото звено между отделните части на селото.

Железопътната линия е строена на шест етапа между 1921 и 1945 година. Първата отсечка от гара Септември до гара Велинград е въведена в експлоатация на 1 август 1926 г. Общата ѝ дължина е 125 km и има множество изкуствени съоръжения – мостове, тунели и спираловидни изкачвания. Със закона за разширение на железопътната мрежа от 1925 г. официално железопътната линия се нарича „Татар Пазарджик – Неврокоп, с клон Саранбей – Варвара“. Разстоянието от 125 km между крайните гари се изминава за около 5 часа със средна скорост 25 km/ч.

В строителството вземат участие голям брой белогвардейци, някои от тях остават трайно да живеят в района около гарата, където с работещите в железницата изграждат още един квартал, който наричат просто „Гарата“. Живеещите тук са от различни краища на страната, много то тях стават варварци – те и поколенията им, дават своя принос за развитието на селището. Ето така в годините назад се формира едно село с богата история и култура, съставено

„Епопеята Батак“ С. 1980: „В една кореспонденция на вестник „Алгемайне цайтунг“ от 1876 г., за първи път преведена на български език през 1976 г., четем следното: „Един турски войник, който се завърнал с транспорт ранени войници от мястото на полесражението, ми описа една битка между турска разузнавателна колона и въстаниците, състояла се във вътрешността на Родопите, северно от с. Варвара. Когато турците преминали през един тесен проход, били обсипани неочаквано и така внезапно с огън от

от Селото, Гарата и Квартала, но обединено от общото име Варвара.

Природна красота, балканска прохлада и минерални извори – това е Варвара. Минералните извори се намират на четири километра югозападно от селото, в посока Велинград. От нач. на XX в. там са построени хигиенни бани, които започват да се използват и като лечебни – за ставни заболявания и др.

„На селата фукарата и на града буржоата – всички на бани във Варвара.“, така изразявали местните зевзеци гордостта си, че имат това природно благо. За лекарите, които препоръчат на своите пациенти посещение на Варварските минерални бани, общинското управление осигурявало заплащане. Днес курортът е в развитие.

Варвара – селище с богата история, ако подхванете нишката и ще се загубите назад във вековете, в омаята на легенди за любов и мъст, за смелост и дръзновение. Наследниците разбират „Ползата от историята“, така както я разбира основоположникът на духовното ни Възраждане Паисий Хилендарски: „Да се познават случилите се порано в тоя свят неща и делата на ония, които са живеели на земята, е не само полезно, но и твърде потребно, любомъдри читателю. Ако навикнеш да прочиташ често тия неща,

ще се обогатиш с разум...“, затова и Варвара е единственото село в общината дало осем автора.

А днес...

Щастливи сме, че е невъзможно да се изправим пред някой от прадедовците си, който с тежък поглед и горчивина в гласа би ни попитал: „Къде е свободния дух на варварци?!“, „Това ли ви завещахме, на това ли ви учихме?!“

Биологичният закон ни спестява срама да отговаряме пред дедите си, но има гражданска съвест и морал, и задължение към следващото поколение – няма как да избягаме от въпросите на младите! В тях са болките и проблемите на едно цяло поколение, което неразумното осемгодишно селско управление успя да натрупа. Нека ги назовем безстрах! За всеки варварец, няма по-ценно от традициите, на особена почит е празнуването на „Свети Георги“, преди години на празника идваха хора за да се любуват на едно автентично преживяване – общо ритуално приготвяне на храна и общо хранене на земята, върху дъбова шума. Така се усеща връзката с природата, така се отдава почит на светеца. Днес поляната около параклиса е превърната в паркинг, а управляващите не сядат на земята, за тях са направени маси и така вместо автентичен празник, получаваме обикновен пазар със сергии, та и свирчици да си купим... Ами Дервишовден, нищо не остана от тракийската древност, превърна се в Ден на томболата за автомобил. Всички виждат – пита се защо мълчат?! Може би и мълчанието е някаква форма на съпротива и протест! Мълчи се и за системно подхранването от кмета противопоставяне между отделните квартали на селото – това знае той, това прави! Известни на всички са изявленията му, че гараджи и кварталци не бива и да си помислят за кметски мандат. И незапознатият с всички факти ще осъзнае, че при такъв тип управление всички останали проблеми са естествени – посегателство върху частни имоти при добив на инертни материали в коритото на Чепинска река и ред други своеволния. Защо е мълчаливото неголасие на кмета? Провери ли той двадесетте жалби на негови съселани лично или предпочете с грубост да обезсърчи търсещите правата си? Подготвят ли се нови места за добив на чакъл, между Варвара и Симеоновец и на територията на вече разрушения завод за стоманени тръби? Този, който иска трети кметски мандат – да отговори на тези въпроси! Те са зададени от хората, живеещи във Варвара! В демократичните страни изборните длъжности могат да се заемат от едно лице само за два мандата, в България за кметското място таково правило няма, но всеки разумен човек знае, че „кмет“ не е професия и че „два мандата са достатъчни всеки кмет да се докаже“.

Като всяко село и Варвара има своите проблеми, и то не малки – благоустрояване на страничните улици, липса на канализация, намаляне на учениците в училището.

Варвара – село с история и традиции, с развиваща се туристическа инфраструктура не участва в проекти, а има възможности. Жалко е да видиш как гостите на местните хотели „се въртят в кръг около ресторанта и басейна и им доскучава“, а никой не мисли за туристически маршрути, еко-пътеки и други постижения на туристическите атракции. Не се използва пълноценно и капацитета на хижа „Равно боре“. Много проблеми, но и широк фронт за действие на новия кмет на селото!

ГРАОВСКИ ЛИТАК ОТ ПЕРНИШКО

ОТ КОЛЕКЦИЯ „СТОЯН ГЕОРГИЕВ“

Граово е историко – географска област в Западна България, обхваща Брезнишката и Пернишка котловини.

Този тип носия датира от началото на 20 в., постепенно се разпространява почти из целия Шоплук и замества старите сукмани, носени до тогава. Граовският литак се различава от трънския по по-богатата пазва и украсата по полите му. Той е с високи клинове, изработен от ръчно тъкан черен, вълнен плат, в лига техника. Между предницата и гърба от полите до под мишницата, дрехата е разширена с трапецвидни клинове. Ръкавната извивка е под прав ъгъл. Пазвата е остра, дълбоко изрязана. Декорация: Предницата е плътно декорирана около пазвата от апликирани бели памучни ширити и пайети. В по-семпъл вариант същата декорация продължава около вратната извивка по гърба а, през раменете до нивото на талията отзад се спускат т.нар. презрамци от бели ширити. По предницата от пазвата до полите – вертикално апликирани бели ширити /възрѣбци/, украсени с пайети и мъниста. По ръба на полите – ръчно изплетена на две куки дантела от розови памучни конци и пайети, над нея – извезани растителни орнаменти в прав и зад игла бод от памучни конци. Към лигата не се ползва престилка, а само коланче, наречено зуница.

Неотменна част от костюма е и туникообразната женска риза от ръчно тъкано от памук и лен платно. Върху цялата повърхност на ръкавите са извезани правоъгълни полета от червени геометрични фигури, изпълнени в наклонен бод от памучни конци и между тях, акценти от зелени вълнени конци. В долния край на ръкава - подкладжица- фриз от геометрични орнаменти, извезани в прав и кръстат бод от черни памучни конци. Към полите на ризата е пришита бяла дантела.

„КАЖЕТЕ „НЕ“ НА ТЕЛЕФОННИЯ ИЗМАМНИК!“

Инициатива на Гражданско сдружение „Загорово“

Телефонните измамници продължават да притесняват възрастните хора. Чули плача на скъп човек в слушалката, те забравят да действат разумно, забравят прагматизма и са готови на всичко за да помогнат на близките си.

През изминалата година Сдружение „Загорово“ стартира лекции на тема „Кажете „Не“ на телефонния измамник!“, които се провеждаха в пенсионерските клубове в няколко от селата на община Септември.

Тази година, полезната инициатива на „Загорово“ продължи и в останалите населени места. На 19.08.2015г. лекция на тема, как да се предпазим от телефонни измами, се проведе и сред жителите на с. Славовица. Мероприятието е изключително на доброволни начала и с неизменната подкрепа и съдействие на г-н Димитър Джоков – специалист, с дългогодишен опит в МВР. Възрастните хора

имаха възможност да видят голям брой примери, които предизвикаха техните реакции и множество коментари. „Когато ви се обади по телефона непознат глас, моля ви,

спомнете си днешната лекция“ – с този призив се обърна г-н Джоков към хората в залата на пенсионерския клуб. След интересна мултимедийна презентация, г-н Джоков отговори на всички въпроси и изрази увереност, че показаните примери и разписаните правила за действие в подобни случаи ще предотвратят нови

измами. „Ако тази среща помогне на поне един възрастен човек да избегне измама, то нашата работа е свършена“ – заяви лекторът. Гражданско сдружение „Загорово“

продължава полезната инициатива и в останалите селища на община Септември.

Според официалната статистика на МВР, измамите на територията на общината от началото на годината са едва две.

Изключително горди сме с факта, че заслугата за намаляване на измамните хора е изключително на „Загорово“ и на г-н Димитър Джоков, като част от екипа на Сдружението!

Добрите начинания винаги дават и добър резултат!

ОТ СЪТРУДНИЦИТЕ НА „ЗАГОРОВО“

ТУК ПУБЛИКУВАМЕ ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ, ПОЛУЧЕНИ В РЕДАКЦИЯТА

СЛЕД ПРЕКЪСВАНЕ ОТ 25 ГОДИНИ, КАРАБУНАР ОТНОВО ИМА ФУТБОЛЕН ОТБОР

За да разберем повече за този дългоочакван момент за жителите на селото, се обръщаме към човека, който създаде и организира футболния клуб и който по ирония на съдбата не роден в Карабунар. Това е президентът на ФК „Карабунар“ Иван Каменарски.

Как ви хрумна да направите футболен отбор?

Това не е мое хрумване, а необходимост за всяко населено място, която трябваше да бъде забелязана от други хора. За мен е непонятно, как никой не го е направил толкова години. Вярно е, че това е свързано с много добра организация и намирането на средства, но това са преодолими трудности. Когато имаш желание и план за работа, а в моя случай и подкрепата на един страхотен екип от сдружение „Загорово“ нещата се случват много бързо. На 6 септември, след прекъсване от четвърт век, отбор на Карабунар ще играе отново във футболните първенства. Изказвам благодарност на всички жители на селото, които станаха съпричастни, както и на футболистите от старата генерация, които активно

участват в започнатото. Радвам се, че местни фирми като „АПИД“ 2000 и

ще има загуби, но и знам, че ще продължим напред и ще изградим отбора на

„Вила Терес“, изявиха желание да помогнат на отбора.

Какви са очакванията за сезона?

В Карабунар има добри футболисти, но заради безхаберията в тази област те са ангажирани от други клубове. Интересно е, че тези момчета не само няма да могат да ни помогнат, но някои от тях ще играят срещу нас. Аз съм реалист и нашите цели през този сезон са да поставим основите. Много от момчетата в отбора ще играят за първи път на стадион. Това не е причина да се предаваме. Знаем, че ще бъде трудно, знам, че

Карабунар.

Ти не си родом от Карабунар, а се раздаваш за селото?

Мина много време от както живея тук и това е мястото, където ще остана. Както всички жители на Карабунар, така и аз се чувствам част от селото и имам интерес в него да се случват хубави неща. За да изграждаш, да помагаш, да постигаш добри резултати - не трябва да си родом от мястото, където живееш. Това е характер и ценностна система. А и аз отдавна се чувствам карабунарец - защото тук е моето бъдеще!

ОТ ИСТОРИЯТА НА СЕПТЕМВРИ...

През 1936г. в с. Сараньово /дн.гр.Септември/ отвара врати Популярна банка. За събитието пише по онова време пазарджишкият в-к „Лъча“: „Един нов успех, една нова рожба на кооперативното идея у нас, това е новообразуваната Популярна банка-Сараньово. ТОЗИ КРАЙ, ТАКА БОГАТО НАДАРЕН ОТ ПРИРОДАТА, ПРИБАВЕТЕ И ОЖИВЕНАТА ТЪРГОВИЯ, ГЛАВНО НА ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ, СЕ НУЖДАЕШЕ ОТ ЕДИН КРЕДИТЕН ИНСТИТУТ, КОИТО ДА ЗАДОВОЛИ ЕДНА НЕОБХОДИМОСТ.“

В миналото селищата, групирани около гара Сараньово /Саранбей/, в кредитно отношение бяха не добре задоволявани от т.н. „Сараньовска търговска Банка“. И понеже последната не бе поставена на добри основи, ликвидира. Но животът изисква своето...

Този факт, образуването на новата Популярна банка е едно събитие за

материалното въздигане на Сараньовския край и ако бъде правилно оценен, в смисъл да се отстранят злокачествените интриги и мъчнотии, ще се очисти пътя на възхода на кооперацията. А възходът на кооперацията е указател за материалната мощ на местното население“.

През 1941 г. в Управителния съвет на банката членуват земеделци, кооператори и търговци от Са-

раньово и околните села: подпредседател Стоян Ил. Джонев - лозар, с. Карабунар, чл.: М. П. Раев - пенсионер, Н. Ат. Попчев - земеделец, с. Бошуля, Славя Дончев - лозар; Контролен съвет: предс. Янко Попов - търговец, секретар Стом. Спасов - комисар-експедитор, чл. Георги Ст. Стойнов - секретар-бирник;

Директор и счетоводител Злати Величков.

Иванка Бечева - Кърджийска.

Снимката е от отчетно събрание на Популярна банка-Сараньово, 1941г. В средата (в светлия костюм) е Тодор Ст. Разполов от Сараньово-председателя на Управителния съвет

ПРЕЗ ИЗМИНАЛАТА ГОДИНА ГРАЖДАНСКО СДРУЖЕНИЕ „ЗАГОРОВО“ РАБОТИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ ИСТОРИЯТА НА РОДНИЯ КРАЙ

Ние, от СДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ, ЗА ГРАЖДАНИТЕ, заедно можем да променим родното си място, да си подадем ръце и с общи усилия да пресътворим света около нас, в името на настоящето и бъдещето, в името на нашите деца!

През изминалата година Гражданско сдружение „Загорово“ работи за издирване, съхраняване, представяне на знания за историческото минало на родния край. Установихме, че по архиви, библиотеки и частни домове се крият безценни късчета от историята на родния край. Като парченца от пъзел, ние от „Загорово“ с ваша помощ, ги откривахме и Ви ги представяхме

– скъпи семейни спомени от Първата световна война, реликви от XVIII век, книги от началото на XIX век, като „Неделника“ на Софроний Врачански. Наследниците на наши съграждани ни предоставяха книги и документи – в резултат представихме делото на акад. Христович, показвахме професионални достижения като „Азбучен справочник на пътническата, багажната

и колетната служба на БДЖ“, съставен през 1939г.от Емануил Стефанов Цветанов – жп чиновник. Не можем да не споменем старите снимки, носещи ценна информация за хора и събития от миналото, а възхитителни етнографски материали украсиха блога, фейсбук страницата и сайта на Сдружението. Показвахме и как хората са се самоорганизирали и сдружавали

в миналото, с единствената цел – да си помагат. И всичко това се случи, защото вие, ХОРАТА, се отзовахте на призива на Сдружението „да отворите старите скринове и да си спомните“. Усилията ни да възкресим местната история, са за да ви дадем достатъчно повод да се гордеете с миналото! Нека това, което са оставили дедите ни е основата, върху която да изградим днешния ден!